

(tunlich) má poškozený nárok jen na náhradu peněžitou. Z výrazu »dobře možno« třeba usouditi, že obnovení předešlého stavu nebude možné tam, kde jest sice technicky možné, ale vyžadovalo by si nepoměrný náklad. Soud první stolice zjistil podle posudku Karla K., že uvedení parcely č. kat. 31 v předešlý stav není možno. Odvolací soud to zjištění doplnil v tom směru, že by byl náklad rekultivace oné parcely podstatně vyšší (pětkrát), než jest celá hodnota pozemku. Podle toho zjištění nižších soudů a předeslaných vývodů nelze odsouditi žalovanou, aby uvedla parcelu č. kat. 31 v předešlý stav in natura. Nižší soudy nezjistily však, jakou cenu má dotčený pozemek, a nemůže proto rozhodnouti o tom ani nejvyšší soud. Žalobní žádost za opravu in natura, obsahuje také možnou žádost na náhradu peněžitou podle § 1323 obč. zák.

K III. (k dovolání žalobkyně).

Žalobkynino dovolání není odůvodněno, pokud vytýká mylnost (§ 503 č. 4 c. ř. s.) názoru odvolacího soudu, že druhá žalovaná Berta R. není odpovědna spolu s firmou a spol. za domáhanou škodu ať již na vodovodu, neb osvětlení při parcele č. kat. 31. Ježto jde o odpovědnost za škodu podle § 364 a) obč. zák., lze vycházeti jen z tohoto zvláštního předpisu zákonného, jenž upravuje obranu příslušející majiteli sousedního ohroženého pozemku proti immisím rázu tam uvedeného, vycházejícím z podniku horního nebo ze zařízení úředně schváleného. Držiteli sousedního pozemku přiznává ono ustanovení jen nárok na náhradu škody. Není-li jiných zvláštních ustanovení, jako tomu jest v případě náhrady škody způsobené podnikem důlním (srv. rozh. č. 1118, 14294 Sb. n. s.), nelze z doslovu a smyslu § 364 a) obč. zák. vyvoditi, že odpovídá také vlastník pozemku ještě vedle podnikatele (srov. Sedláček: Právo vlastnické, str. 115, Rouček, Komentář k Čs. obec. zák. II., str. 255).

Čís. 16675.

Soudy nejsou oprávněny opominouti přednes strany o nových skutečnostech a průvodech proto, že jej učinila teprve při svém výsledku jako strana, nýbrž jsou povinny přihlížeti i k němu jako k jinému jejímu přednesu, hodnotiti jej a zabývatí se, je-li toho potřebí, i námitkami a obranami, jež důsledkem toho přednesla druhá strana.

(Rozh. ze dne 27. ledna 1938, Rv I 342/37.)

Srov. rozh. č. 11714 Sb. n. s.

Soud první stolice uznal podle žaloby co do zaplacení 23.650 Kč s 5% úroky od 1. listopadu 1933, co do vyšších úroků zamítl žalobu, neuznav pohledávku namítanou žalovaným k započtení důvodem po právu. Odvolací soud na odvolání žalovaného uznal zažalovanou pohledávku toliko co do částky 21.167 Kč po právu a po-

hledávku namítanou k započtení uznal co do částky 15.000 Kč po právu, takže potvrdil napadený rozsudek jen co do částky 6.167 Kč s 5% úroky od 1. listopadu 1933.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl žalobcovu dovolání.

D ů v o d y :

S hlediska všech uplatňovaných dovolacích důvodů (§ 503 č. 2, 3 a 4 c. ř. s.) vytýká dovolatel, že soud druhé stolice přehlédl, že žalovaný svoje námitky proti žalobě přednesl vpravdě teprve, když byl u soudu první stolice slyšen jako strana, což nelze prý pokládati za potřebný a náležitý přednes, takže soudy nesměly naň bráti zřetel, dále že řízení v první stolici bylo skončeno po výsledku žalovaného, takže žalobci prý nebyla dána možnost, aby prokázal nepravdivost tvrzení žalovaného, a že odvolací soud ze souboru výsledků průvodního řízení vytrhl jen část, totiž výpověď žalovaného, při čemž se neprávem uchýlil od skutkových zjištění procesního soudu. Veškeré výtky dovolatelovy jsou však liché. Ve skutečnosti namítl totiž žalovaný již v žalobní odpovědi proti žalobnímu nároku, že u záložny v F. spolupodepsal žalobci směnky na 50.000 Kč proto, že tato záložna dala žalobci zápůjčku k tomu účelu, aby mu žalobce mohl vyrovnati s v ů j d l u h, jež žalobce u žalovaného měl; údaje, jež žalovaný o vzniku tohoto dluhu učinil při výsledku stran, nejsou tedy v podstatě nic jiného než bližším rozebíráním a vysvětlením jeho přednesu; kromě toho nelze ani souhlasiti s názorem dovolatelovým, že soud má opominouti přednes strany proto, že jej učinila teprve při výsledku jako strana. Naopak jsou strany podle § 179 c. ř. s. oprávněny přednésti nové skutečnosti a průvody až do konce ústního jednání, a ježto zákon nerozděluje řízení na úseky přesně vymezené pro přednes stran a pro průvodní řízení, nýbrž celé ústní jednání tvoří podle § 193 c. ř. s. až do jeho skončení celek, jehož integrující součástkami jsou i přednes stran i provádění důkazů, při čemž soud smí přednes odmítnouti jen za předpokladů v zákoně výtčených (§ 179 c. ř. s.), byly nižší soudy povinny přihlížeti též k tomuto přednesu jako k jinému přednesu strany a musily jej hodnotiti a zabývat se i po případě námitkami a obranami, jež v důsledku toho přednesla druhá strana (rozh. č. 11714 Sb. n. s.). Není pravda, že po výsledku žalovaného bylo ústní jednání v první stolici skončeno a že žalobce již nemohl uplatňovati své námitky proti skutkovým tvrzením žalovaného, předneseným při výsledku stran. Jak ze zápisu ze dne 20. listopadu 1935, proti němuž nebyl podán odpor (§ 215 c. ř. s.), vyplývá, popřel žalobce nejen při svém výsledku od začátku povšechně, že od žalovaného kromě částky 15.000 Kč dostal peníze jako zápůjčku a že proti němu má jiné závazky, nýbrž byl po výsledku žalovaného znovu vyslechnut, při čemž se o nových tvrzeních žalovaného skutečně vyjádřil, aniž ovšem nabídl nové důkazy. Opominul-li však žalobce, ačkoliv mu k tomu byla procesním soudem dána příležitost, uvésti roz-

hodné skutečnosti a nabídnouti po případě důkazy, nemůže za to činiti odpovědným soud. Oba nižší soudy dospěly k úsudku a dovolatel vůbec nepopírá správnost názoru, že o rozhodných skutečnostech není jiných důkazů než výslech stran. Příkladal-li odvolací soud víru toliko údajům žalovaného, nelze tvrditi, že vytrhl pouze jeho výpověď ze souboru výsledků průvodního řízení. Odvolací soud byl také oprávněn uchýliti se od skutkových zjištění procesního soudu, jenž uvěřil výpovědi žalobce jako strany, neboť druhý soud opakoval jediný v souzeném případě rozhodující důkaz výslechem stran a rozhodl tudíž na rovnocenném podkladě, na němž posuzoval věc soud první stolice.

Čís. 16676.

Není překážky, aby ten, kdo skutečně souložil s provdanou ženou, mimosoudně uznal k dítěti, jemuž svědčí zákonná domněnka manželského původu, že jest přirozeným otcem onoho dítěte a zavázal se je vyživovati. V takovémto případě nejde o uznání nebo slib plnění bez zavazovacího důvodu, nýbrž jde o platný závazek, třebas nebyl odůvodněn manželským původem dítěte, zejména bylo-li to ještě možno. Dotčeným uznáním a převzetím závazku se nic nemění na stavu (statusu) dítěte.

(Rozh. ze dne 27. ledna 1938, Rv II 855/36.)

Proti žalobě, kterou se žalobkyně na žalovaném domáhá zaplacení 22.950 Kč s přísl. jako náhrady nákladů vynaložených jí samou na výživu Františka B., jehož prý je žalovaný nemanželským otcem, namítl žalovaný, že František B., narozený 14. ledna 1909, jest manželským dítětem a že jeho manželskému původu nebylo odporováno. **N i ž š í s o u d y** zamítly žalobu.

N e j v y š š í s o u d uložil soudu první stolice, aby o věci dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Dovolání není důvodné, pokud dovolatel vyvrací právní názor nižších soudů, že žalovaný nemá a neměl z á k o n n o u vyživovací povinnost vůči Františku B., manželskému synu žalobkyně. Svědčí-li totiž Františku B. dosud zákonná domněnka manželského původu, nemůže se ani on sám na žalovaném, který v poměru k němu není žádnou z osob v §§ 141, 143 obč. zák. uvedených, domáhati pro sebe výživy ze zákona, a nemůže proto ani žalobkyně požadovati na žalovaném náhradu nákladů, které na syna učinila. Hledíc na to, co řečeno, netřeba se obíratí dalšími důvody dovolání, jimiž se žalobkyně snaží dolíčiti zažalovaný nárok ze zákona.